

noget Andet tilbage end denne Udskydelsesret, at Bevillingerne udsættes til næste Aar, og saa kunne de sættes ind igjen.

Men det er ikke mellem et Ministerium og et Folkething saaledes at løbe til, at slaa alle Folkets ædleste offentlige Bestræbelser gennem 50 Aar ihjel ved at komme med denne Fordring. Det har en Betydning langt, langt udover et saadant Stykke Papir, om et Folk skulde anse sig selv for saa ydmyget, saa selvornægtende, at det erklærede sig selv for ikke at være sin erhvervede Frihed værd, men overlod den til en lille Klippe af Samfundet med Hud og Haar. Vi, der have Erfaring i Statshusholdningen, i Bevillingsspørgsmaal, vi vide meget godt, at det ikke altid er saa overmaade fint bevendt med Ministeriets Finantslovsforslag. Der ligger ikke altid den nøieste Overbevielse til Grund for deres Forslag. Det sammensættes for ethvert Ministerium saa af den Kontorchef, saa af den Tekniker, saa af denne, saa af hin, og det gaar mange Gange som med Lærere i Skoler, hvor der er Jaglærere: den Eine trækker i sit Jag, den Anden i sit, og tilsidst overlæsse de Drengen, saa at han ikke kan komme igjennem. Den Finantsminister, der, stillet lige over for stærke Kolleger, skal søge at beståre Finantslovsforslaget uden personlig Kyndighed om de Ting, som de vedkommende Bevillinger angaa, er ofte stillet saaledes, at han smører det op med, og saa kommer Budgettet frem. Det er kommet frem saaledes hidtil, baade under rolige og urolige Forhold, og de 33 Gange af de 36 er det blevet færdigt; men det er ofte bragt frem med Bevidsthed om disse Mangler. Jeg er overbevist om, at Forholdet er dette, og jeg kunde paastaa det, selv om jeg ikke mange Gange i Løbet af de 20 Aar, i hvilke jeg har haft med disse Ting at gjøre, havde hørt Folk, der arbejdede paa Finantslovsforslaget, sige: Lad os kun føre det og det op, det skal alligevel sigtes, naar det gennemløber sin Bane i Rigsdagen. Og det bliver det ogsaa! Der vælges Mænd fra de forskjellige Egne i Landet, i forskjellige Stænder, med forskjellig Følelse af Folkets Trang paa forskjellige Omraader, og disse vælge atter Mænd ind i et Udvalg; og ofte vælges de samme Aar efter Aar, og det er Mænd, der paa mangfoldige Møder have havt Veilighed til at tale med deres Vælgere om de forskjellige Spørgsmaal, hvorfør disse have sat dem ind i Folkethinget og den lovgivende Magt. Jeg taler særlig om Folkethinget, som hidtil har havt Hovedindsigtelsen, og som altid, naar vi kommer bort fra det brutale Regimente, som vi nu have, vil faae den, derom er jeg over-

bevist. Finantslovsforslaget sigtes altsaa af et Udvalg, i hvilket der sidder Folk, der gennem Behandling af Finantslove, Tillægsbevillingslove og paa anden Maade Aar efter Aar ere bleve fortrøelige med Finantshusholdningen og have gennemgaaet Finantslovens forskjellige Kamre saaledes, at der ikke er en Gren af Statshusholdningen, forsaavidt den kan opdages gennem Bilag, Bemærkninger og deslige, som ikke er gennemgaaet af disse Folkets tillidsvalgte Mænd. De have lige fra 1849 til vore Dage, naar man vilde agte paa Folkets Røst, dannet en meget gavnlig Modvægt mod de enkelte Ministeriers Fordringsfuldhed paa dette eller hint Omraade og mod den Mangel paa Sagkundskab og Fortaaelse af de projekterede Foretagenders Betydning for Folket, der som oftest ligger hos de Kontormænd, der affatte Budgetterne. Det er hele denne frugtbare Forhandling, under hvilken de mest fremragende Mænd her i Landet — jeg nævner de afdøde, Fenger og Tscherning — have ofret deres Ungdoms- og Manddomstids bedste Kræfter, det er den, man vil skyde til Side ved nu at sige: Vi behøve ikke Folkets Bistand, thi vi ere, — ja, jeg vilde her bruge et slemt Ord, — vi ere nogle Pokkers Karle, vi kunne selv styre, vi kommandere blot; naar vi ikke synes om Folkethingets Afstemning, saa tage vi det, som vi bryde os om. Hvad forstaa Folkethinget, hvad forstaa de Karle sig paa det, sige de, og kunne de ikke faae sagt det, saa have de jo en Presse, som kan sige de Pokkers Ting, fordi den har den fornødne Samvittighed og den fornødne Sagkundskab dertil. Jeg har set Strivedrenge, som ere overordentlig lidet udviklede Tyre, men som have fuld Afgang til Reaktionen privilegerede Presse, domme og fordømme Folkethingets Udtalelser om finantsielle Forhold, som om de vare nogle mageløse Folk, uagtet de ikke have det fjærneste Kjendskab til de Bevillinger, der er Tale om, eller til de Opfattelser, der liggé til Grund for Rigsdagens Afgjørelser, og som have været bestemmende for vore Beslutninger. Jeg siger altsaa, det er det, Finantsministeren i sit mærkværdig bornerte Syn paa, hvad en fri Forfatning kræver af en konstitutionel Minister, ganske glemmer, nemlig hvilken befrugtende, nyttig Betydning en frugtbar Samvirken mellem Landets ansvarlige Regjering og Folkets umiddelbart valgte Tillidsmænd har for hele Samfundets Udvikling. Jeg skal ikke gaa i det Enkelte, men jeg taler ogsaa her med en Erfaring, som ikke Mange i denne Sal kunne paaregne i denne Henseende, thi man har viist mig den Ære, jeg tror nu i 21 Aar, at sætte mig ind i Finantsudvalget, og jeg